Turkish Studies Educational Sciences

Volume 14 Issue 5, 2019, p. 2275-2291

DOI: 10.29228/TurkishStudies.25870

ISSN: 2667-5609

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 25.07.2019

✓ Accepted/Kabul: 15.10.2019

📅 Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (17.08.2019)-Referee 2 (30.09.2019)

This article was checked by iThenticate.

KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARINA YÖNELİK HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMI ÖNERİSİ

Cevat EKER* - Özgür Murat ÇOLAKOĞLU**

Mümine AKÇAALAN*** – Birsen GÜNERİ****

ÖZ

Günümüz dünyasında, özel gereksinimli öğrencilerin en az kısıtlayıcı ortam olarak ifade edilen ve mümkün olduğunca yetersizliği olmayan akranları ile birlikte olmalarının sağlandığı ortamlarda eğitim almaları kabul görmektedir. Kaynaştırma eğitimi uygulamaları; özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim sınıflarında ve yetersizliği olmayan diğer akranlarıyla eşit olarak eğitim alabilmelerine imkân tanıyan uygulamalardır. Bu uygulamaların başarıya ulaşmasında, uygulayıcılar olan öğretmenlerin gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları önemlidir. Ancak hem ilgili araştırmalar hem de araştırmacıların alandaki deneyim ve izlenimleri öğretmenlerin kaynaştırma uygulamalarıyla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir. Bu çalışma ile ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi konusundaki eksikliklerini gidermeye yönelik bir hizmet içi eğitim programı hazırlamak amaçlanmıştır. *Taba program geliştirme modeli* ve *öğrenen merkezli tasarım* çerçevesinde yürütülen program tasarımı çalışması ihtiyaç analizi ile başlamıştır. Hazırlanan açık uçlu görüşme formu kullanılarak Zonguldak ilinde yer alan ilköğretim okullarında görev yapan ve amaçlı örnekleme yöntemi çerçevesinde belirlenmiş 15 öğretmen ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilere içerik analizi uygulanmış, veriler üç başlık altında temalaştırılarak ihtiyaçlar ortaya çıkarılmıştır. Ortaya bu çıkan ihtiyaçları karşılamak

* Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, E-posta: cevateker@gmail.com

** Dr. Öğrt. Üyesi, Bülent Ecevit Üniversitesi, E-posta: omuratcolakoglu@beun.edu.tr

*** İngilizce Öğretmeni, MEB, E-posta: guneribirsen@hotmail.com

**** Sınıf Öğretmeni, MEB, E-posta: m.akcaalan@hotmail.com

üzere 4 ünite ve 23 hedef belirlenmiş ve her hedefe ait davranışlar da belirlenerek hedefler işe vuruk hale getirilmiştir. Hazırlanan bu hizmet içi eğitim programının öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi uygulamaları ile ilgili eksikliklerinin giderilmesinde faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma eğitimi, İlköğretim öğretmenleri, Hizmet içi eğitim programı

SUGGESTING AN IN-SERVICE TRAINING PROGRAM ABOUT INCLUSIVE EDUCATION

ABSTRACT

Inclusive education practices mean the practices that enable students with special needs to receive equal education in general education classes and with their peers without disability. The success of these practices depends on the knowledge and skills of the teachers who are the real practitioners. However, both the relevant literature and the researchers' observations in the field reveal that teachers do not have the sufficient information about the inclusion education practices. In line with these data, preparing an in-service training program about inclusion education to eliminate the deficiencies of the primary schools teachers was aimed in this study. Program design which was conducted with Taba curriculum development model and within the framework of student-centered design started with the needs analysis. Interviews were conducted with 16 primary schools teachers using the open-ended interview form. Content analysis was applied to the obtained data and needs were created by thematicizing the obtained data under three categories. To meet the emerging needs, 4 units and 23 targets have been identified and the behaviors and targets of each target have been put into practice. It was hoped that this in-service training program will be useful in eliminating the deficiencies of the teachers who regard the inclusion education practices in their classes.

STRUCTURED ABSTRACT

Recently, it has been accepted that students with special needs should be educated in environments with the least restrictive environment and peers who do not have as many disabilities as possible. Inclusive education practices are the applications that enable students with special needs to receive equal education in general education classes and their peers without disability. It is important that teachers, who are practitioners, have the necessary knowledge and skills for the successful implementation of these practices. However, both the relevant literature and the researchers' observations and experiences in the field indicate that teachers do not have enough information about the inclusive education practices. The purpose of this study is to prepare an in-service training program about inclusive education in order to eliminate the deficiencies of the teachers working in primary schools.

This is a program development study and it was conducted in accordance with the program development steps. The in-service training program was designed based on the needs of teachers; the head point of the program was the needs of the teachers for inclusive education. Therefore, as the program development design the learner-centered design, which places the learner in the center and prioritizes the needs of the learner and as the program development model, the Taba Model, which starts the program development process with the step of identifying the needs and adopts the inductive approach were preferred.

At first, according to the descriptive needs determination approach, the areas at which the primary school teachers lack the inclusive education practices and their needs for inclusive education were identified using qualitative data collection methods. Open-ended questionnaire was prepared as a data collection tool. For the 3-question form based on the literature and the observations and experiences of the researchers in the field two training programs and teaching instructors, a special education specialist and two classroom teachers were consulted and in line with these opinions, the form was finalized.

Interviews were conducted with a total of 15 primary school teachers (8 class teachers, 7 branch teachers) working in Zonguldak province during the 2018-2019 academic year. The years of professional seniority of the participating teachers, which consist of 9 female and 6 male teachers, vary between 6-25 years. Content analysis was applied to the data obtained from the interviews and the data were themed under three headings. Accordingly, the needs of teachers for inclusive education are as follows:

1. Needs to recognize children with special needs,
2. Needs related to the preparation of learning-teaching experiences related to inclusive education,
3. Needs for preparing Individual Training Program (IEP).

According to these needs, the objectives, behaviors, and content of the program were established.

In this study, 23 objectives were determined in order to meet the identified needs and the objectives and the behaviors related to each objective were hit. While creating the objectives and behaviors, the characteristics that the objectives and behaviors should have were taken into consideration. Objectives and behaviors are presented in Annex-1.

The content dimension of the program was prepared in accordance with the modular programming approach where the subjects are organized into modules (units) that do not require a prerequisite relationship with each other. Each module was arranged in a linear programming approach with sequential and pre-requisite learning. The in-service training program consisted of four units (details about the content are given in Annex-1):

Unit 1: Basic Information about Inclusive Education

- Basic concepts related to inclusive education,
- Objectives of inclusive education.

Unit 2: Types of Special Needs in Inclusive Education

- Classification of types of special needs of inclusive education.

Unit 3: Learning-Teaching Process for Inclusive Students

- Teaching methods and techniques used in inclusive education.

Unit 4: Individualized Education Program (IEP) and Adaptation of Its Instruction

- Basic information about individualized education program,
- Preparing individualized education program,
- Adaptations in the classrooms for the students with special needs,
- Applications for class adaptation for the students with special needs.

The learning experience dimension of the program was arranged in accordance with the content prepared with the objectives and behaviors. The learning and teaching process was planned to be conducted within the framework of the expository teaching approach. It was aimed to use the narrative method by using booklets, presentations and other visual materials prepared in accordance with the objectives of the unit, and to include the participants in the process by using the question and answer technique. In addition, it was planned to organize group works within the framework of the collaborative learning approach to gain the behaviors.

The evaluation dimension of this program design study includes the evaluation of instruction. The unit evaluation tests and self-assessment forms were planned to be applied at the end of each unit in order to determine the achievement level of the participants.

While preparing the in-service training activities, determining the needs of participants is effective in achieving the goal of the activity and ensuring teacher interest (Tekin, 2004, 243; Asilsoy, 2007, 444; Yadigaroglu, 2014, 209; Baykan, 2015, 118). Previous studies suggested that in addition to interview data, the teachers' observation results obtained from school and classroom environments will be effective in determining the actual needs. (Tekin, 2004, 247; Şenel, 2008, 104; Metin, 2010, 244; Yadigaroglu, 2014, 209; Başak, 2016, 233). While the starting point of this study consisted of the activities, experiences and impressions of the researchers, the needs of primary school teachers in the field of inclusive education were determined through the interviews. From this point of view, it can be said that the program can meet the "real" needs of teachers in the field of inclusive education to a large extent.

Related studies conducted with primary school teachers revealed that the in-service training activities or informative activities organized for inclusive education lead positive changes in teachers' knowledge and attitudes on the subject and these programs are effective (Gözün ve Yıkmış, 2004; Türkoğlu, 2007; Bilgiç, 2018; Karaca, 2018). This in-service training program can also be applied as an in-service training program for primary school teachers. Moreover, its effectiveness can be investigated to make a decision about the program.

Keywords: Inclusive education, Primary education teachers, In-service training program.

Giriş

Toplumu oluşturan bireylerin birbirlerinden farklı özelliklere ve yeteneklere sahip oldukları bilinmektedir. Ancak bazı bireylerde bu farklılıklar diğerlerine göre çok yoğun ve belirgin olarak ortaya çıkmaktadır. Fiziksel veya zihinsel özellikler, duygusal beceri, iletişim becerisi, duygu ve davranış gelişimi bakımından akranlarından farklı olan ve farklı gereksinimlere sahip olan bu bireyler, *özel gereksinimli bireyler* olarak tanımlanmaktadır (Kirk, Gallagher, Coleman, 2017). Özel gereksinimli bireylerin eğitim ihtiyaçlarının hangi ortamlarda ve nasıl karşılanması gerektiği, bu bireylerin eğitimine yönelik ilk sistemli çabaların ortaya çıktığı 16. yüzyıldan itibaren tartışma konusu olmuş ve günümüzde “en az kısıtlayıcı” ortamlarda eğitilmelerinin gerekliliği kabul görmüştür (Kargın, 2004). En az kısıtlayıcı ortam, özel gereksinimli öğrenciler için alternatif yerleştirme seçenekleri arasında yer alan ve mümkün olduğunca yetersizliği olmayan akranları ile bir arada eğitim görmelerinin sağlandığı ortam olarak tanımlanmaktadır (Cavkar, 2018,11). Şekil 1’de görüldüğü üzere genel eğitim sınıfları, özel gereksinimli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak alternatif eğitim ortamları arasında en az kısıtlayıcı eğitim ortamları olarak yer almaktadır.

Şekil 1.Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Alternatif Yerleştirme Ortamları (Heward, 2015, 70; Akt: Cavkar, 2018, 11).

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitimine ilişkin dünya genelindeki bu felsefe değişikliğinin 1990’lı yıllardan itibaren ülkemizde de gerçekleştiği görülmektedir. Günümüzde, özel gereksinimli öğrencilerin eğitimine yönelik ayrı yatılı/ gündüzlü okulların varlığı devam etmekle birlikte bu öğrencilerin eğitiminde -en az kısıtlayıcı ortamda eğitilmeleri düşüncesine uygun olarak- *kaynaştırma* eğitimi uygulamaları benimsenmiştir (Sucuoğlu ve Kargın, 2008). “Özel gereksinimli öğrencinin gerekli destek hizmetleri sağlanarak, tam ya da yarım zamanlı olarak kendisi için en az kısıtlayıcı eğitim ortamı olan normal sınıflarında eğitim görmesi” (Batu, Kırcaali-İftar, Uzuner, 2000,33) olarak tanımlanan kaynaştırma eğitimi, özel gereksinimli öğrenciye doğal ortamında ve eşit olarak eğitim alabilme hakkının sağlanabilmesine imkân tanımaktadır.

Kaynaştırma uygulamalarının eğitim politikası olarak benimsenmesi ve yaygınlaşması, özel gereksinimli öğrencilerin eğitimini istenen doğrultuda gerçekleştirmede önemli bir temel oluşturmaktadır. Bu uygulamaların başarılı olmasındaki asıl önemli unsurun ise uygulayıcılar olan öğretmenler olduğu; öğretmenlerin inanç ve tutumlarının uygulamaların başarısını sağlamada kritik önem taşıdığı görülmektedir (Avramidis ve Norwich, 2002,129). Öğretmenin, olumlu tutuma sahip olmasının yanında sınıfın ortamını, programı ve öğretim yöntemlerini, özel gereksinimli öğrencilerin fiziksel özelliklerine, performanslarına, yeteneklerine, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak uyarlama ve

etkili sınıf yönetimi tekniklerini kullanmada gerekli bilgi ve becerilere sahip olmasının da kaynaştırma uygulamalarının başarısında etkili olacağı düşünülmektedir (Vural ve Yıkılmış, 2008,142).

Kaynaştırma eğitimi konu alan çalışmalar, sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi hakkında eğitim almadıklarını, kaynaştırma eğitime ilişkin tutumlarının net olmadığını, dersliklerde fiziki yetersizlikleri işaret ettiklerini ve sınıf yönetiminin kaynaştırma uygulamalarından olumsuz etkilendiğini göstermektedir (Esmer, Yılmaz, Güneş, Tarım ve Delican, 2017). Öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi kapsamında yapılması gereken düzenlemeler ve bunların öğrencilere sunulması konularında sınırlılıkları olduğu (Kargın, Güldenoğlu ve Şahin, 2010); öğretmenlerin, öğrencilerin ve ailelerin kaynaştırma uygulamalarıyla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları (Sucuoğlu, 2004; Eripek, 2004; Batu, Cüre, Nar, Gövercin ve Keskin, 2018); öğretmenlerin kaynaştırma uygulamalarına ilişkin hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları da (Vural ve Yıkılmış, 2008; Berkant ve Atılğan, 2017) yapılan çalışmalarda ulaşılan sonuçlar arasında yer almaktadır.

Bu çalışmada, ilgili çalışmalardan edinilen sonuç ve önerilerle araştırmacıların alandaki izlenim ve deneyimlerinden hareketle, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi konusundaki eksikliklerini gidermeye yönelik bir hizmet içi eğitim programı tasarlanması amaçlanmıştır. Hazırlanan programın öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi alanında yeterlik kazanmalarında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırma modeli

Bu çalışma, bir program geliştirme çalışmasıdır ve program geliştirme basamaklarına uygun olarak yürütülmüştür. Çalışmanın ihtiyaç belirleme aşamasında, nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Hazırlanan açık uçlu görüşme formu kullanılarak ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilere içerik analizi uygulanmıştır.

Veri toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak açık uçlu soru formu hazırlanmıştır. Araştırmacıların alandaki gözlem ve deneyimleri ile ilgili çalışmalardan (Batu, Cüre, Nar, Gövercin ve Keskin, 2018; Berkant ve Atılğan, 2017; Bilgiç, 2018; Eripek, 2004; Gözün ve Yıkılmış, 2004; Karaca, 2018; Kargın, Güldenoğlu ve Şahin, 2010; Sadioğlu, 2011; Sucuoğlu, 2004; Türkoğlu, 2007; Vural ve Yıkılmış, 2008; Yaman, 2017) hareketle oluşturulan 3 soruluk form için 2 eğitim programları ve öğretim uzmanı, 1 özel eğitim uzmanı ve 2 sınıf öğretmeninden görüş alınmış ve bu görüşler doğrultusunda forma son şekli verilmiştir. Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde cinsiyet, yaş, mesleki deneyim yılı ve kaynaştırma deneyim yılı olarak katılımcı bilgileri; ikinci bölümde ise görüşme soruları yer almaktadır. Formda bulunan görüşme soruları şunlardır;

1. Sınıfınızda kaç tane kaynaştırma öğrencisi var? Öğrencilerin engel türü/türleri nelerdir? Ne kadar zamandır sizin sınıfınızda bulunmaktadır(lar)?
2. Sınıfınızda kaynaştırma öğrencisi olması hakkında ne düşünüyorsunuz/ne hissediyorsunuz?
3. Sınıfınızda kaynaştırma öğrencisi olması ile ilgili yaşadığınız sorunlar nelerdir?
4. Bu sorunları çözmeye yönelik ne tür konularda kendinizi yetersiz hissediyorsunuz?
5. Daha önce kaynaştırma öğrencilerinin eğitimine yönelik bir eğitime katıldınız mı/katılmak ister misiniz?
6. Kaynaştırma eğitiminin planlanması ve uygulanmasına yönelik verilecek bir hizmet içi eğitimden beklentileriniz nelerdir?

Hizmet İçi Eğitim Programı Tasarımı Basamakları

Eğitim programı tasarımı, programda yer alacak program öğelerine (hedefler, içerik, öğrenme yaşantıları, değerlendirme) karar verilmesi ve bu öğelerin düzenlenmesini ifade eder. *Konu merkezli, öğrenen merkezli ve sorun merkezli* olmak üzere üç temel program tasarımı yaklaşımı vardır (Demirel, 2014, 43). Bu çalışmada hizmet içi eğitim programı tasarlanırken öğretmenlerin ihtiyaçları esas alınmış; öğreneni merkeze alan ve öğrenenlerin ihtiyaçlarını ön planda tutan *öğrenen merkezli* tasarım tercih edilmiştir. Programın hazırlanmasına ilişkin yapılacak çalışmaların sırasıyla gösterildiği işlem-zaman çizelgesi şekil 2’de verilmiştir.

AYLAR	ŞUBAT		MART				NİSAN				MAYIS			
HAFTALAR	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
İŞLEM BASAMAKLARI														
Planlama														
İhtiyaç Analizi														
Hedeflerin Yazılması														
Davranışların Yazılması														
İçerik Analizinin Yapılması														
Belirtke Tablosunun Hazırlanması														
Eğitim Durumlarının Belirlenmesi														
Sınama Durumlarının Belirlenmesi														
Uygulama Kılavuzunun Hazırlanması														
Raporlaştırma														

Şekil 2: Program Tasarısına İlişkin İşlem- Zaman Çizelgesi

Şekil 2’de görüldüğü üzere program geliştirilme süreci, 14 haftalık bir çalışma olarak planlanmıştır. Çalışmaya ait işlem basamakları, kullanılan program geliştirme modeli olan Taba Program Geliştirme Modelinin basamaklarına uygun olarak sıralanmıştır.

Hizmet İçi Eğitim Programı Program Geliştirme Modeli: Çalışmada, öğretmenlerin kaynaştırma eğitimine ilişkin ihtiyaçları programın ortaya çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu nedenle program geliştirme sürecini “*ihtiyaçların belirlenmesi*” basamağı ile başlatan, tümevarımsal bir yaklaşımı benimseyen “*Taba Modeli*” tercih edilmiştir. Taba’ nın program geliştirme modeli şekil 3’te sunulmuştur.

İhtiyaçların Belirlenmesi

Şekil 3: Taba Program Geliştirme Modeli (Olivia, 1988, 165; Akt: Demirel, 2014,43).

Şekil 3'te görüldüğü üzere Taba Program Geliştirme Modeli, ihtiyaçların belirlenmesi basamağı ile başlamaktadır. Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda sırasıyla amaçların (hedeflerin) belirlenmesi, içeriğin seçimi ve düzenlenmesi, öğrenme yaşantılarının seçimi, değerlendirme durumlarının belirlenmesi ve program öğelerinin sıra ve ilişkilerinin düzenlenmesi aşamaları gerçekleştirilmektedir.

İhtiyaçların Belirlenmesi: Çalışmanın bu ilk basamağında, betimsel ihtiyaç belirleme yaklaşımı çerçevesinde görüşme tekniği kullanılarak ilköğretim öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarında eksiklik duydukları alanlar ve kaynaştırma eğitime yönelik ihtiyaçları belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemi çerçevesinde belirlenen ve 2018-2019 öğretim yılı itibarıyla Zonguldak il sınırları içinde görev yapan 8 sınıf öğretmeni, 7 branş öğretmeni toplam 15 ilköğretim öğretmeni ile, hazırlanan açık uçlu form kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. 9 kadın, 6 erkek öğretmenden oluşan katılımcı öğretmenlerin mesleki kıdem yılları 6-25 yıl arasında değişmektedir. Görüşmelerden elde edilen verilere içerik analizi uygulanmış, veriler üç başlık altında temalaştırılmıştır. Buna göre öğretmenlerin kaynaştırma eğitime ilişkin ihtiyaçları:

- 1.Özel gereksinimli çocukları tanımaya yönelik ihtiyaçlar,
- 2.Kaynaştırma eğitime ilişkin öğrenme- öğretme yaşantılarının düzenlenmesiyle ilgili ihtiyaçlar,
- 3.Bireysel Eğitim Programı (BEP) hazırlamaya yönelik ihtiyaçlar olarak belirlenmiştir. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda programın hedefleri, davranışları ve içeriği oluşturulmuştur.

Kazanımların (Hedef ve Davranışların Belirlenmesi): Bir eğitim programının hedefleri, öğrenende gözlenmesi kararlaştırılan istendik özellikleri gösterir (Sönmez, 2015, 31). Davranışlar ise hedeflerin işe vuruklaştırılması, gözlenebilecek nitelik kazanmasını ifade eder (Ertürk, 2017, 56). Çalışmada, tespit edilen ihtiyaçları karşılamak üzere 23 hedef belirlenmiş ve her hedefe ait davranışlarla hedefler işe vuruk hale getirilmiştir. Hedefler ve davranışlar oluşturulurken hedeflerin ve davranışların taşınması gereken özellikler dikkate alınmıştır. Hedef ve davranışlar Ek- 1' de verilmiştir.

İçeriğin Seçimi ve Düzenlenmesi: Programın içerik boyutu, hedef ve davranışları kazandıracak şekilde öğretileceklerin belirlenmesi ve düzenlenmesini ifade eder. İçeriğin hedef ve

davranışlarla tutarlı olması; çağdaş, bilimsel, felsefi ve sanatsal bilgidен oluşması; kolaydan zora, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta ve kendi içinde mantılı bir tutarlılık sergileyecek biçimde düzenlenmesi beklenir (Sönmez, 2015, 130). Bu temel ilkeler ortak olmakla birlikte içeriğin düzenlenmesinde farklı yaklaşımlar söz konusudur. Bu çalışmada, konuların birbiriyle ön koşulluluk ilişkisi taşıması beklenmeyen modüller, üniteler halinde düzenlendiği *modüler programlama yaklaşımı* kullanılmıştır. Her modül ise kendi içinde; ardışık sıralı, ön koşul öğrenmelerin ağırlıkta olduğu *doğrusal programlama yaklaşımı* (Demirel, 2014, 128) ile düzenlenmiştir.

Hazırlanan hizmet içi eğitim programı dört üniteden (modül) oluşmuştur (Hazırlanan içeriğe ilişkin ayrıntılar Ek-1 'de yer almaktadır):

1.Ünite: Kaynaştırma Eğitimi İle İlgili Temel Bilgiler

Kaynaştırma eğitimi ile ilgili temel kavramlar,

Kaynaştırma eğitiminin hedefleri.

2. Ünite: Kaynaştırma Eğitiminde Özel Gereksinim Türleri

Kaynaştırma eğitimi kapsamına giren özel gereksinim türlerinin sınıflandırılması.

3.Ünite: Kaynaştırma Öğrencilerine Yönelik Öğrenme-Öğretme Süreci

Kaynaştırma eğitiminde kullanılan öğretim yöntemleri ve teknikleri.

4. Ünite: Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) ve Öğretimin Uyarlanması

Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili temel bilgiler,

Bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlama,

Sınıflarda özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken uyarlamalar,

Özel gereksinimli öğrencilere yönelik sınıf uyarlama uygulamaları.

Öğrenme Yaşantılarının Seçimi: Öğrenme-öğretme boyutu programın öğrenenin de etkin olarak katıldığı boyutudur. Bu boyut; öğretme etkinliklerini ve dersin işleniş şeklini içerir. Çalışmada belirlenen hedef ve davranışlarla hazırlanan içeriğe uygun öğrenme yaşantıları düzenlenmiştir. Öğrenme öğretme sürecinin sunuş yoluyla öğretim stratejisi çerçevesinde yürütülmesi planlanmıştır. Ünite hedeflerine uygun olarak hazırlanan kitapçıklar, sunular ve diğer görsel materyallerle desteklenerek anlatım yönteminin kullanılması, soru- cevap tekniği kullanılarak katılımcıların da sürece dahil edilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca uygulama basamağında yer alan davranışların kazandırılmasında iş birliğine dayalı öğrenme yaklaşımı çerçevesinde grup çalışmaları yapılması da planlanmıştır.

Değerlendirme: Bu program tasarısı çalışmasının değerlendirme boyutu, öğretimin değerlendirilmesini içermektedir. Katılımcıların hedeflere ulaşma düzeylerinin belirlenmesi amacı ile her ünite sonunda ünite değerlendirme testi ve öz değerlendirme formlarının uygulanması planlanmıştır.

Tartışma Sonuç ve Öneriler

Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde katılımcıların ihtiyaçlarının belirlenmesi faaliyetin hedefine ulaşması ve öğretmen ilgisinin sağlanmasında etkili olmaktadır (Tekin, 2004, 243; Asilsoy 2007, 444; Yadigaroglu, 2014, 209; Baykan, 2015, 118). Yapılan çalışmalarda, ihtiyaçların belirlenmesinde görüşme verilerinin yanında öğretmenlerin okul ve sınıf ortamlarından elde edilen gözlem sonuçlarının da gerçek ihtiyaçların saptanmasında etkili olacağı öne sürülmektedir (Tekin, 2004, 247; Şenel, 2008, 104; Metin, 2010, 244; Yadigaroglu, 2014, 209; Başak, 2016, 233). Bu çalışmanın çıkış

noktasını araştırmacıların alandaki faaliyet, deneyim ve izlenimleri oluşturmuş, yapılan görüşmelerle de ilköğretim öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi alanındaki ihtiyaçları belirlenmiştir. Buradan hareketle hazırlanan programın öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi alanındaki “gerçek” ihtiyaçlarına büyük ölçüde cevap verebileceği söylenebilir.

İlköğretim okulları öğretmenleri ile yürütülen ilgili çalışmalar, kaynaştırma eğitimi alanında düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerinin ya da bilgilendirme çalışmalarının öğretmenlerin bu konu ile ilgili bilgi ve tutumlarında olumlu değişiklikler meydana getirdiğini ve uygulanan programların etkili olduğunu göstermektedir (Gözün ve Yıkılmış, 2004; Türkoğlu, 2007; Bilgiç, 2018; Karaca, 2018). Hazırlanan bu hizmet içi eğitim programı da düzenlenecek bir hizmet içi eğitim çalışmasında uygulanabilir. Uygulama sonrasında etkililiği araştırılabilir ve program hakkında bir yargıya varılabilir.

KAYNAKÇA

- Asilsoy, Ö. (2007). *Biyoloji öğretmenleri için proje tabanlı öğrenme yaklaşımı konulu bir hizmet içi eğitim kurs programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Avramidis, E. & Norwich, B. (2002). “Teachers' attitudes towards integration/inclusion: a review of the literature.” *European Journal of Special Needs Education*, 17(2), 129-147.
- Başak, H. (2016). *Fen bilimleri öğretmenlerinin teknoloji entegrasyonunu geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitim kurs programının hazırlanması ve etkililiğinin değerlendirilmesi: fatih projesi örneği*. Yayınlanmamış doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Batu, S., Kırcaali-İftar, G., & Uzuner, Y. (2000). “Özel gereksinimli öğrencilerin kaynaştırıldığı bir kız meslek lisesindeki öğretmenlerin kaynaştırmaya ilişkin görüş ve önerileri.” *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(02).
- Batu, E. S., Cüre, G., Nar, S., Gövercin, D. & Keskin, M. (2018). “Türkiye’de ilkök ve ortaokullarda yapılan kaynaştırma araştırmalarının gözden geçirilmesi.” *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 19(3), 577-614. doi: 10.21565/ozelegitimdergisi.336925
- Baykan, P. (2015). *Kimya öğretmenlerinin etkileşimli tahta kullanımına ilişkin ihtiyaçlarına dayalı örnek hizmet içi eğitim etkinliği geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Berkant, H. G. & Atılgan, G. (2017). “Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine yönelik yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri.” *Journal of Educational Reflections*, 1(1), 13-25.
- Bilgiç, E. (2018). *Kaynaştırma uygulamalarındaki öğretimsel uyarlamalar eğitiminin sınıf öğretmenlerinin öğretimsel uyarlamaların önemine ilişkin görüşlerine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Cavkar, A. (2018). Özel eğitim alanı. Cavkar, A. ve Ersan, D.T. (Ed.) *Özel eğitim ve kaynaştırma içinde* (s.1-25). Ankara: Eğiten Kitap
- Demirel, Ö. (2014). *Eğitimde program geliştirme (21. Baskı)*. Ankara: Pegem.
- Eripek, S. (2004). “Türkiye’de zihin engelli çocukların kaynaştırılmalarına ilişkin olarak yapılan araştırmaların gözden geçirilmesi.” *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 25-32.

- Ertürk, S. (2017). *Eğitimde program geliştirme (2.baskı)*. Ankara: Edge Akademi.
- Esmer, B., Yılmaz, E., Güneş, A. M., Tarım, K. & Delican, B. (2017). "Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin eğitimine ilişkin deneyimleri." *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(4), 1601-1618.
- Gözün, Ö. & Yıkmış, A. (2004). "Öğretmen adaylarının kaynaştırma konusunda bilgilendirilmelerinin kaynaştırmaya yönelik tutumlarının değişimindeki etkililiği." *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(02).
- Karaca, M. A. (2018). *Kaynaştırma eğitimi programının öğretmenlerin kaynaştırma uygulamalarındaki mesleki yeterliliklerine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kargın, T. (2004). "Kaynaştırma: tanımı, gelişimi ve ilkeleri". *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 1-13.
- Kargın, T., Güldenoğlu, B. & Şahin, F. (2010). Genel eğitim sınıflarındaki özel gereksinimli öğrenciler için yapılması gereken uyarlamalara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(4), 2431-2464.
- Kırk, S., Gallagher, J. & Coleman, M. R. (2017). *Özel gereksinimli çocukların eğitimi*(14. Baskıdan Çev. Ed. Rakap, S.). Ankara: Nobel.
- Metin, T. (2010). *Fen ve teknoloji öğretmenleri için hazırlanan performans değerlendirmeye yönelik hizmet içi eğitim kursunun etkililiği*. Yayımlanmamış doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Sönmez, V. (2015). *Eğitim felsefesi (13. Baskı)*. Ankara: Anı.
- Sucuoğlu, B. (2004). "Türkiye’de kaynaştırma uygulamaları: Yayınlar/Araştırmalar." *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 15-25.
- Sucuoğlu, B. & Kargın, T. (2008). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları, yaklaşımlar, yöntemler, teknikler*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Şenel, T. (2008). *Fen ve teknoloji öğretmenleri için alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine yönelik bir hizmet içi eğitim programının etkililiğinin araştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Tekin, S. (2004). *Kimya öğretmenleri için kavramsal anlama ve kavram öğretimi amaçlı bir hizmet-içi eğitim kurs programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması*. Yayımlanmamış doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Türkoğlu, Y. K. (2007). *İlköğretim okulu öğretmenleriyle gerçekleştirilen bilgilendirme çalışmalarının öncesi ve sonrasında öğretmenlerin kaynaştırmaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Vural, M. & Yıkmış A. (2008). "Kaynaştırma sınıfı öğretmenlerinin öğretimin uyarlanmasına ilişkin yaptıkları çalışmaların belirlenmesi." *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (2), 141-159.
- Yadigaroglu, M. (2014). *Kimya öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi modeline yönelik bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir hizmet içi eğitim kurs programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması*. Yayımlanmamış doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

EK 1

İLKÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİ İÇİN KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARINA YÖNELİK HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMI					
ÜNİTE 1. KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ İLE İLGİLİ TEMEL BİLGİLER					
Hedefler	Davranışlar	İçerik	Yöntem- Teknik ve Materyaller	Değerlendirme	
1.Kaynaştırma eğitimi ile ilgili temel kavramlar bilgisi.	1. Özel gereksinimli bireyin ne olduğunu söyleme, yazma. 2. Kaynaştırmanın ne olduğunu söyleme, yazma. 3. Destek eğitim hizmetinin ne olduğunu söyleme, yazma.	1.1.Kaynaştırma eğitimi ile ilgili temel kavramlar 1.1.1 Özel Gereksinimli Birey 1.1.2 Kaynaştırma 1.1.3 Destek eğitim hizmeti 1.2. Kaynaştırma eğitiminin Hedefleri	Anlatım Soru- cevap Slayt ve sunular Ünite Kitapçığı	Ünite sonu değerlendirme testi	
2.Kaynaştırma eğitiminin amacını kavrayabilme.	1.Özel gereksinimli bireylerin kendi durumlarını benimsemelerini sağlamanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 2. Özel gereksinimli bireylerin ilgi ve yeteneklerini en iyi şekilde kullanmalarını sağlamanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 3. Özel gereksinimli bireylerin toplum içinde yaşayabilmelerini kolaylaştırmanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 4. Özel gereksinimli bireylerin okul düzenini ve okuldaki uygun davranış biçimlerini tanımlarını sağlamanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 5. Özel gereksinimli bireylerin normal gelişim gösteren diğer çocuklarla iletişim kurmayı öğrenmelerini sağlamanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 6. Özel gereksinimli bireylerin yaşitlarına uyum sağlayabilmelerini gerçekleştirmenin kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 7. Normal gelişim gösteren çocukların özel gereksinimli yaşitlarına karşı daha olumlu tutumlar geliştirmelerini sağlamanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 8.Özel gereksinimli bireylerin anne-babalarının, çocuklarının başarılı yönlerini görmelerini sağlamanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme. 9. Özel gereksinimli bireylerin anne-babalarına çocuklarının sınırlı yeteneklerini daha gerçekçi olarak değerlendirmelerinde yardımcı olmanın kaynaştırma eğitiminin amacı olduğunu söyleme.	1.3. Kaynaştırma eğitimi ile ilgili belli başlı ilkeler		Öz değerlendirme formu	
3.Kaynaştırma eğitimi ile ilgili belli başlı ilkeleri kavrayabilme.	1.Tüm okul çalışanlarının özel gereksinimli öğrencilere karşı tutumlarının nasıl olması gerektiğini açıklama. 2. Sınıf öğretmeninin özel gereksinimli öğrencilere karşı tutum ve davranışlarının nasıl olması gerektiğini açıklama. 3.Özel gereksinimli öğrencinin yerleştirildiği sınıf ortamının nasıl olması gerektiğini açıklama. 4. Özel gereksinimli öğrencinin bulunduğu sınıfta veli-öğretmen işbirliğinin sağlanmasının önemini açıklama. 5. Özel gereksinimli öğrenciler için, bulundukları okul itibarıyla takip ettikleri programlar temel alınarak eğitim gereksinimlerine göre BEP hazırlanması gerektiğini söyleme.				

ÜNİTE 2. KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNDE ÖZEL GEREKSİNİM TÜRLERİ

	Hedefler	Davranışlar	İçerik	Yöntem- Teknik ve Materyaller	Değerlendirme
	4.Kaynaştırma eğitiminde özel gereksinim türlerini sıralayabilme.	1. Zihinsel yetersizliğin özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 2. İşitme yetersizliğinin özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 3. Görme yetersizliğinin özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 4. Fiziksel yetersizliğin özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 5. Süreğen hastalığın özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 6. Öğrenme Güçlüğü'nün özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 7. Otizmin özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 8. Dil ve konuşma güçlüğü'nün özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 9. Duygusal ve davranışsal bozukluğun özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma. 10. Üstün zekâ ve özel yeteneğin özel gereksinim türü olduğunu söyleme-yazma.	2.1.Kaynaştırma eğitimi kapsamına giren özel gereksinim türlerinin sınıflandırılması	Anlatım Soru- cevap Slayt ve sunular Ünite Kitapçığı	Ünite sonu değerlendirme testi Öz değerlendirme formu
	5.Zihinsel yetersizliği olan öğrencileri tanıyabilme.	1. Zihinsel yetersizliğini tanımlama. 2. İlköğretim düzeyinde, zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin gelişim özelliklerini söyleme-yazma.	2.1.1. Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ve özellikleri		
	6.İşitme yetersizliği olan öğrencileri tanıyabilme	1. İşitme yetersizliğini tanımlama. 2.İşitme yetersizliği olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.	2.1.2. İşitme yetersizliği olan öğrenciler ve özellikleri		

ÜNİTE 2. KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNDE ÖZEL GEREKSİNİM TÜRLERİ

	Hedefler	Davranışlar	İçerik	Yöntem-Teknik ve Materyaller	Değerlendirme
	<p>7.Fiziksel yetersizliği olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>8.Görme yetersizliği olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>9.Süreğen hastalığı olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>10.Öğrenme güçlüğü olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>11.Otizm spektrum bozukluğu olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>12.Dil ve konuşma güçlüğü olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>13.Duyusal ve davranışsal bozukluğu olan öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>14. Üstün zekâlı ve özel yetenekli öğrencileri tanıyabilme.</p> <p>15. Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına duyarlı olabilme.</p>	<p>1. Fiziksel yetersizliği tanımlama.</p> <p>2. Fiziksel yetersizliği olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1.Görme yetersizliğini tanımlama.</p> <p>2. Görme yetersizliği olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1. Süreğen hastalığı tanımlama.</p> <p>2. Süreğen hastalığı olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1. Öğrenme güçlüğü tanımlama.</p> <p>2. Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1. Otizm spektrum bozukluğunu tanımlama.</p> <p>2.Otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1. Dil ve konuşma güçlüğü tanımlama.</p> <p>2. Dil ve konuşma güçlüğü olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1. Duyusal ve davranışsal bozukluğu tanımlama.</p> <p>2. Duyusal ve davranışsal bozukluğu olan öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1. Üstün zekâyı tanımlama.</p> <p>2. Özel yeteneği tanımlama.</p> <p>3.Üstün zekâlı öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>4. Özel yetenekli öğrencilerin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>1.Özel gereksinimli öğrencinin yetersizlik alanı ile ilgili eğitim ihtiyacını fark etme.</p> <p>2. Özel gereksinimli öğrencinin yetersizlik alanı ile ilgili ihtiyacına yönelik çalışmalar yapma</p>	<p>2.1.3. Fiziksel yetersizliği olan öğrenciler ve özellikleri</p> <p>2.1.4 Görme yetersizliği olan öğrenciler ve özellikleri</p> <p>2.1.4. Süreğen hastalığı olan öğrenciler ve özellikleri</p> <p>2.1.5. Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve özellikleri</p> <p>2.1.6. Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler ve özellikleri.</p> <p>2.1.7. Dil ve konuşma güçlüğü olan öğrenciler ve özellikleri</p> <p>2.1.8. Duyusal ve davranışsal bozukluğu olan öğrenciler ve özellikleri</p> <p>2.1.9. Üstün zekâlı ve özel yetenekli öğrenciler ve özellikleri</p>	<p>Anlatım Soru- cevap</p> <p>Slayt ve sunular Ünite Kitapçığı</p>	<p>Ünite sonu değerlendirme testi</p> <p>Öz değerlendirme formu</p>

ÜNİTE 3. KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

	Hedefler	Davranışlar	İçerik	Yöntem-Teknik ve Materyaller	Değerlendirme
	<p>16.Kaynaştırma eğitiminde kullanılan özel öğretim yöntemlerini tanıyabilme.</p> <p>17.Kaynaştırma uygulamalarında kullanılan öğretim yöntemlerini kavrayabilme.</p> <p>18. Kaynaştırma eğitiminde kullanılan belli başlı öğretim tekniklerini tanıyabilme.</p> <p>19. Kaynaştırma uygulamalarında kullanılan öğretim tekniklerini kavrayabilme.</p>	<p>1. Doğrudan öğretim yönteminin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir yöntem olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>2.İş birliğine dayalı öğretim yönteminin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir yöntem olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>3. Buluş yoluyla öğretim yönteminin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir yöntem olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>1.Verilen öğretim yönteminin ilkelerini söyleme-yazma.</p> <p>2. Verilen öğretim yönteminin uygulama basamaklarını söyleme-yazma.</p> <p>3. Verilen öğretim yönteminin kullanılabileceği uygulamalara örnekler verme.</p> <p>1.Yardım tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>2.Model olma tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>3.Ödül tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>4. Zincirleme davranışların adım adım öğretilmesi tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>5. Davranışların tekrarlanması tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>6. Genelleme tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>7. Soru sorma tekniğinin kaynaştırma eğitiminde kullanılan bir teknik olduğunu söyleme-yazma.</p> <p>1.Verilen öğretim tekniğinin özelliklerini söyleme-yazma.</p> <p>2. Verilen öğretim tekniğinin kullanılabileceği uygulamalara örnekler verme.</p>	<p>3.1. Kaynaştırma Eğitiminde Kullanılan Öğretim Yöntemleri</p> <p>3.1.1.Doğrudan öğretim yöntemi</p> <p>3.1.2.İşbirliğine dayalı öğretim yöntemi</p> <p>3.1.3. Buluş yoluyla öğretim yöntemi</p> <p>3.2. Kaynaştırma Eğitiminde Kullanılan Öğretim Teknikleri</p> <p>3.2.1.Yardım tekniği</p> <p>3.2.2.Model olma tekniği</p> <p>3.2.3.Ödül tekniği</p> <p>3.2.4. Zincirleme davranışların adım adım öğretilmesi tekniği</p> <p>3.2.5. Davranışların tekrarlanması tekniği</p> <p>3.2.6. Genelleme tekniği</p> <p>3.2.7. Soru sorma tekniği</p>	<p>Anlatım Soru- cevap</p> <p>Slayt ve sunular Ünite Kitapçığı</p>	<p>Ünite sonu değerlendirme testi</p> <p>Öz değerlendirme formu</p>

ÜNİTE 4. BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI (BEP) ve ÖĞRETİMİN UYARLANMASI

	Hedefler	Davranışlar	İçerik	Yöntem-Teknik ve Materyaller	Değerlendirme
	<p>20. Bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) ile ilgili temel bilgileri kavrayabilme.</p>	<p>1. Bireyselleştirilmiş eğitim programının ne olduğunu söyleme- yazma.</p> <p>2. Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili kavramların neler olduğunu söyleme- yazma.</p> <p>3. Bireyselleştirilmiş eğitim programının kimler için hazırlandığını söyleme- yazma.</p> <p>4. Bireyselleştirilmiş eğitim programının içeriğinin neleri kapsaması gerektiğini söyleme- yazma.</p> <p>5. Bireyselleştirilmiş eğitim programının önemini söyleme- yazma.</p> <p>6. BEP geliştirme biriminin kimlerden oluştuğunu söyleme- yazma.</p> <p>7. BEP geliştirme biriminin görevlerini söyleme- yazma.</p> <p>8. BEP hazırlama sürecinde aşamaları söyleme- yazma.</p>	<p>4.1. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı İle İlgili Temel Bilgiler</p> <p>4.1.1. Bireyselleştirilmiş eğitim programının tanımı</p> <p>4.1.2. Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili temel kavramlar</p> <p>4.1.3. Bireyselleştirilmiş eğitim programının içeriği- kapsamı</p> <p>4.1.4. Bireyselleştirilmiş eğitim programının önemini</p> <p>4.1.5. BEP geliştirme birimi ve görevleri</p> <p>4.1.6. BEP hazırlama süreci aşamaları</p> <p>4.1.6.1. BEP geliştirme biriminin oluşturulması</p> <p>4.1.6.2. BEP geliştirme biriminin görev ve sorumlulukları</p> <p>4.1.6.3. Öğrencinin eğitsel performans düzeyinin belirlenmesi</p> <p>4.1.6.4. Öğrenciye kazandırılması planlanan amaçlar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzun dönemli (u.d.a.) • Kısa dönemli (k.d.a.) <p>4.1.6.5. Bireyselleştirilmiş öğretim planlarının hazırlanması (böp)</p> <p>4.1.6.6. Uygun eğitim ortamları ve bu ortamlarda sunulacak destek eğitim hizmetlerinin belirlenmesi</p> <p>4.1.6.7. Uygun öğretim materyalleri ve öğretim yöntemlerinin belirlenmesi</p> <p>4.1.6.8. Değerlendirme biçimine karar verilmesi</p>	<p>Anlatım</p> <p>Soru- cevap</p> <p>Slayt ve sunular</p> <p>Ünite Kitapçığı</p>	<p>Ünite sonu değerlendirme testi</p> <p>Öz değerlendirme formu</p>
	<p>21. Özel gereksinimli öğrenci için bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) tasarlayabilme.</p>	<p>1. Bireyselleştirilmiş eğitim programını hazırlayacak ekibi oluşturma.</p> <p>2. Özel gereksinimli öğrencinin eğitsel performansını belirleme.</p> <p>3. Uzun ve kısa dönemli amaçları belirleme.</p> <p>4. Uygun öğretim materyalleri ve öğretim yöntemlerini belirleme.</p> <p>5. Uygun eğitim ortamları ve bu ortamlarda sunulacak destek eğitim hizmetlerini belirleme.</p> <p>6. Değerlendirme biçimine karar verme.</p>	<p>4.2. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Hazırlama</p> <p>4.2.1. Kendi alanına uygun bir ders kapsamında belirlediği özel gereksinim türüne yönelik BEP hazırlama etkinliği</p> <p>4.2.2. Hazırlanan Bireysel Eğitim Programının değerlendirilmesi</p>	<p>Anlatım</p> <p>Soru- cevap</p> <p>İşbirliğine Dayalı Öğrenme Etkinlikleri</p> <p>Grup çalışması</p> <p>Slayt ve sunular</p> <p>BEP örnekleri</p>	<p>Uygulama etkinliği değerlendirme formu</p>

ÜNİTE 4. BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI (BEP) ve ÖĞRETİMİN UYARLANMASI

	Hedefler	Davranışlar	İçerik	Yöntem Teknik ve Materyaller	Değerlendirme
	22.Sınıflarda özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken uyarlamaları sıralayabilme.	1. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken fiziksel uyarlamaları söyleme-yazma. 2. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken sürece ilişkin uyarlamaları söyleme-yazma. 3. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken sınıf iklimine yönelik uyarlamaları söyleme-yazma. 4. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken öğretimsel uyarlamaları söyleme-yazma. 5. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken işleyişe ilişkin uyarlamaları söyleme-yazma.	4.3. Sınıflarda özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılması gereken uyarlamalar 4.3.1. Fiziksel uyarlamalar 4.3.2. Sürece ilişkin uyarlamalar 4.3.3. Sınıf iklimine yönelik uyarlamalar 4.3.4. Öğretimsel uyarlamalar 4.3.5. İşleyişe ilişkin uyarlamalar	Anlatım Soru- cevap Slayt ve sunular Ünite Kitapçığı	Ünite sonu değerlendirme testi Öz değerlendirme formu
	23.Özel gereksinimli öğrencilere yönelik uyarlama uygulamaları yapabileme.	1. Verilen örnek bir durumla ilgili söylenen alanda yapılabilecek düzenlemeleri söyleme. 2. Verilen örnek bir durumla ilgili söylenen alanda düzenleme uygulaması gerçekleştirme.	4.4. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik sınıf uyarlama uygulamaları	Anlatım Soru- cevap İşbirliğine Dayalı Öğrenme Etkinlikleri Grup çalışması Slayt ve sunular Uyarlama örnekleri	Uygulama etkinliği değerlendirme formu